

PLAVAS LAPSASTES (*Alopecurus pratensis* L.) DESKRIPTORI

III RAKSTUROŠANAS UN NOVĒRTĒŠANAS DESKRIPTORI

Plavas lapsastes vērtēšanas īsa metodika izmēģinājumu iekārtošanai

Lauciņā plavas lapsasti sēj ar rokām 2 rindiņās, katra 2 m garumā, starp rindiņām 30 cm un starp lauciņiem 60 cm. Lauciņa platība 2m x 60cm=1.2 m². Atkārtojumu skaits: – optimālais- 3, minimālais- 2, randomizētais sakārtojums. Paraugu izvērtēšanas laiks: sējas gads + divi nākošie zelmeņa izmantošanas gadi, kopā 3 gadi. Mēslojums N₆₀ P₆₀ K₉₀ sēj pavasarī un pēc pirmās zāles plaujas, ja neatstāj lauciņus sēklas iegūšanai. Sēklu lauciņiem: N₆₀ P₆₀ K₉₀ pavasarī.

Nopļauj pēc novērtēšanas tas ir apmēram 3 nedēļas pēc izplaušanas jūlija sākumā.

Lauciņu apkopšanu veic ar rokām.

Pazīmes raksturojumu vērtē pēc 9 ballu skalas

Rādītāji izmēģinājuma vietas raksturošanai:

- a. Valsts
 - b. Institūcijas nosaukums un adrese
 - c. Institūcijas ģeogrāfiskās koordinātas (platums, garums, augstums virs jūras līmeņa)
 - d. Sējas datums
 - e. Novākšanas datums
 - f. Laukdīdība (ballēs: atsevišķi augi – 1; pilna rinda - 9)
 - g. Lauciņu lielums
 - h. Atkārtojumu skaits
 - i. Mēslojums (veidi un devas)
 - j. Augu aizsardzības līdzekļi, kādā attīstības fāzē izmantoti
- VIDES APSTĀKĻI:
- k. Augsnes tips
 - l. Reljefs
 - m. Augsnes pH
 - n. Organiskās vielas saturs augsnē
 - o. Augsnes mehāniskais sastāvs
 - p. Temperatūra (gada un/vai sezonas minimālā, maksimālā un vidējā)
 - q. Nokrišņi (gada un/vai sezonas summa)
 - r. Salnas veģetācijas periodā (datums un zemākā temperatūra)

Des- kriptora kods	Pazīmes Nr. citos deskriptoros	Deskriptors skala (ballēs)	References vērtības	Piezīmes
Raksturojums				
III/1		Ziemcietība		
	IBPGR /85/ 72 4.1.5.	1 iznīcis 5 vidēji bojāts 9 nav bojāts	Nav pārziemojošu augu. Pārziemojis 50% no zelmeņa. Nav iznīkušu augu.	Pavasārī, ataugšanas sākumā, maija I dekāde
III/2		Ataugšana pavasarī		
		1 vāja 3 lēna 5 vidēja 7 strauja 9 ļoti strauja		Vērtē pavasarī cerošanas laikā
III/3		Lapu krāsa pavasarī		
		1 ļoti gaiši zaļa 3 gaiši zaļa 5 vidēji zaļa 7 tumši zaļa 9 ļoti tumši zaļa		Vērtē cerošanas sākumā
III/4		Ziedkopu parādīšanās laiks (plaukšanas sākums)		
	IBPGR /85/ 72 4.2.2.1.	1 agri 5 vidēji 9 vēlu	Maija I dekāde	Uz lauka fiksē plaukšanas sākuma datumu, vismaz 4-5 vārpas pilnīgi atbrīvojušās no lapas maksts.

III/5		Ziedkopu parādīšanās intensitāte		
	IBPGR /85/ 72 4.2.2.2.	1 atsevišķas vārpas 3 vāja 5 vidēja 7 izteikta 9 vienlaicīgi viss lauciņš		Vērtē plaukšanas laikā
III/6		Stiebru skaits		
		1 ļoti maz 3 maz 5 vidēji 7 daudz 9 ļoti daudz	Uz lauciņa daži stiebri.	Vērtē 2 nedēļas pēc izplaukšanas visā lauciņā
III/7		Karoglapas platums		
	IBPGR /85/ 72 6.2.3.	1 ļoti šaura 3 šaura 5 vidēja 7 plata 9 ļoti plata		Vērtē 2 nedēļas pēc izplaukšanas
III/8		Karoglapas garums		
	IBPGR /85/ 72 6.2.4.	1 ļoti īsa 3 īss 5 vidējs 7 garš 9 ļoti gara		Vērtē 2 nedēļas pēc izplaukšanas
III/9		Garāko stiebru garums		
	IBPGR /85/ 72 6.2.5.	1 ļoti īss 3 īss 5 vidējs 7 garš 9 ļoti garš	< 80 cm 80 cm 100 cm 120 cm > 120 cm	Vērtē 3-5 pilnīgi izplaukušus stiebrus

III/10		1. zāles raža		
		1 zema 5 vidēja 9 augsta		Nosaka vizuāli visā lauciņā ziedēšanas sākumā, attiecībā pret standartu, maija III dekādē
III/11		Zelmeņa augstums atālā		
		1 zems 5 vidējs 9 augsts		Vērtē septembrī pirms veģetācijas beigām
III/12		Stiebru veidošana atālā		
		1 neveido 3 vāja 5 vidēja 7 izteikta 9 ļoti izteikta	Nav stiebru. Lauciņā daži izplaukuši vai plaukstoši stiebri. Ļoti daudz izplaukušu vai plaukstošu stiebru	Vērtē augusta beigās – septembra sākumā
III/13		Slimību izturība vasarā: Drechslera dictyoides– u.c. lapu plankumainības		
		1 veseli 5 vidēji 9 stipri bojāti		Vērtē 2 nedēļas pēc izplaušanas visā lauciņā
III/14		Slimību izturība rudenī: Drechslera dictyoides– u.c. lapu plankumainības		
	IBPGR /85/ 72 8.2.2.	1 veseli 5 vidēji 9 stipri bojāti		Vērtē augusta vai septembrī
III/15	Piezīmes			Jebkura papildus informācija
III/16	Citoloģiskais raksturojums un identificētie gēni			
III/17	Molekulārie marķieri			
III/18	Attēli			

Paskaidrojumi un izmantotā literatūra

IBPGR deskriptori (1985.g.)

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Alopecurus_pratensis

2. Plant Genetic Resources and Database, <http://www.igergru.bbsrc.ac.uk/welcome/gru/collaboration/agris/download/download.htm>
3. Forage grass descriptors. AGPG:IBPGR/85/72 March 1985, pp 30.
4. Robert F Barones, C. Jerry Nelson, Michael Collins, Kenneth J. Moore. 2003. Forages. Volume I. Structure and Morphology of Grasses. Chapter 2. Iowa State Press, USA. 25-49.
5. Chapman, GP. 1996. The biology of grasses. Wallingford, UK: CAB International.
6. Tērauds V. 1958. Pļavas un ganības. LVI. R., lpp. 440.